

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

سال یازدهم

۳ شنبه ۱۹ دی ماه ۱۳۳۴

شماره ۳۱۸۴

شماره مسلسل ۱۹۰

دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۹۰

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۳ شنبه

دوازدهم دی ماه یکپنجاه و سه صد و سی و چهار

فهرست مطالب :

- ۱) طرح صورت مجلس
- ۲) بیانات قبل از دستور - آقایان : خلعت بری - قنات آبادی - شوشتری و حائری زاده
- ۳) اعلام تصویب صورت مجلس
- ۴) بقیه بیانات قبل از دستور آقای حائری زاده
- ۵) تقدیم يك فقره نامه بوسیله آقای دکتر جزایری
- ۶) طرح و تصویب يك فوریت واصل گزارش کمیسیون دادگستری راجع بلفو عفو و آزادی خلیل طهماسبی
- ۷) طرح و تصویب فوریت و مذاکره در گزارشهای مربوط به بیمه اجتماعی و بازنشستگی افزازمندان کارخانه های ارتش
- ۶) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت پیش از ظهر برپاست آقای نورالدین امامی

(نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- طرح صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه

قبل قرائت می شود (بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : مسعودی

یدالله ابراهیمی - گیو - دکتر آهی - صفاری

فراگزلو - پیراسته - نطقه الاسلامی - اخوان

سهرابیان - محمودی - مرتضی حکمت

باقر بوشهری - دکتر شاهکار - مهندس

جفرودی - دکتر سعید حکمت - صادق

بوشهری - تجدد - خزیمه علم - اورنگ

غائبین بی اجازه - آقایان : نراقی -

شاهرخشاهی - اریه - شفیعی - قوامی

عبدالحمید بختیار - دولت آبادی -

امید سالار - امیر تیمور کلالی - برومند -

کدیور - سلطانه - ادبختیار - مهندس اردبیلی

بزرگ ابراهیمی - محمود ذوالفقاری - دکتر

پیرنیا - تیمورتاش - فرود - سنندجی -

دهقان -

دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه -

آقایان : دکتر وکیل - میراشرافی - ارباب -
دکتر بینا - احمد فرامرزی - معین زاده
جلیلوند - اسفندیاری - امامی خوئی -
فریداراکلی -

دیر آمدگان و زود رفتگان بی اجازه -

آقایان : مهدوی - لاری - تربتی - خاکباز

تفضلی - دکتر حمزوی - یارافشار -

مهندس زعفر -

غائبین در رأی - آقایان : سرمد دو

رأی - تربتی - ارباب - صارمی - حائری زاده

سالار بهزادی - بهبهانی - قنات آبادی

هر کدام يك رأی

نایب رئیس - نسبت به صورت مجلس

نظری هست؟ آقای قنات آبادی

قنات آبادی - بنده غائب در رأی

نبودم ایستر کسبون کرده بودم رفته بودم

بیرون

نایب رئیس - آقای صدرزاده

صدرزاده - در بیانات جلسه قبل

بنده اصلاحاتی هست که اصلاح میکنم میبدم

به تند نویسی

نایب رئیس - آقای صارمی

صارمی - يك اصلاح عبارتی است

که میدهم به تند نویسی

۲- بیانات قبل از دستور -

آقایان : خلعت بری - قنات

آبادی - شوشتری

و حائری زاده

نایب رئیس - با اجازه آقایان نطق

های قبل از دستور شروع میشود چنان

آقای خلعت بری

خلعت بری - در این موقع که نمایندگان

مجلس شورای ملی و مجلس سنا در خاک

اتحاد جماهیر شوروی دولت همسایه و دوست

بزرگ ما هستند انتشاراتی از رادیو مسکو

و مطبوعات شوروی داده میشود و اظهاراتی

رؤسای دولت در کشور شوروی کرده اند

در موقعیکه خود دولت اتحاد جماهیر

شوروی و رؤسای آن در دنیا صحبت از

صلح و صفا میکنند و امکان همزیستی با

ممالک دیگر را میخواهند بکنند این

اظهارات در این موقع بهیچوجه صحیح

نیست (صحیح است) و از دو جهت صحیح

نیست اولاً از لحاظ سیاسی صحیح نیست و

ثانیاً از لحاظ هممان نوازی صحیح نیست

(صحیح است) که در مقابل مهمانان خودشان

که دهانشان بسته است این اظهارات را

میکند این است که من شخصاً به عنوان

يك نماینده گله میکنم و از آقای معاون

نخست وزیر و از آقای وزیر خارجه خواهش

میکم توضیح بدهند در این جلسه یا جلسه

دیگر که در مقابل این رویه دولت شوروی

چه رویه ای اتخاذ خواهند کرد (عمیدی

نوری - وزیر خارجه باید بیاید و توضیح

بدهد) (پور - ترتیب - نمایندگان مجلس

هم باید آنجا نرک کنند و بیایند) اما

نطق قبل از دستور بنده استعدا میکنم

آقایان باین مسئله توجه بفرمایند که از

لحاظ تمام استانها مورد علاقه است -

در لایحه برنامه هفت ساله ، مطالعه کافی

نسبت با احتیاجات ما از نظر کشاورزی و

نواقص نشده و طریق میبم که در ممالک دیگر اتخاذ

شده اتخاذ شده و بنابراین با ادامه همین

طریقیکه داریم ممکن نیست کشاورزی ما

توسعه یابد مگر اینکه تصمیم و طریق

اتخاذ واجرا کنیم که در ممالک دیگر امتحان

شده است -

وضع زندگی اجتماعی و اقتصادی

کشاورزان ما هم تا معلوم نباشد چه برنامه

دائیم تغییر نخواهد کرد و با ادامه رویه ای

که تا کنون در کشاورزی ما معمول بوده

افزایش تولید و افزایش صادرات ممکن

نخواهد بود امروز کشاورزان با مسائلی

مواجه اند که باید آنرا مورد دقت و توجه

قرار داد که خلاصه آنرا عرض میکنم.

۱- کشاورزان حوائج زندگی خود را

این مذاکرات مشروح صد و نودمین جلسه از دوره هجدهم قانونگذاری

اداره تد نویسی و تحریر صورت مجلس

نسیه و قریب بمیوه بر قیمت میخورد اگر مؤسساتی باشد که حواصی آنها را به قیمت اوزان تهیه کند معضوری از آنجا آید برای خود آبیاری خود خواهد بود.

۲- با پیشرفت آلات کشاورزی مقدار در آمد زراعت را باید زیاد کرد ولی در این مورد هم باید برای تأمین کردن رزق و درآمد وجود داشته باشد و الا ورود ماشین آلات بدون برنامه و هدفی ناممکن است که جناب آقای عمید بی نظیر تذکر دارند بهتائلی مفید نیست و خود افراد میتوانند ترا کند و آنرا کنند.

۳- کشاورزان مخصوصاً در شمال ایران برای تهیه وسائل کشت و با تهیه حراصی زندگی دست رنج خود را بصدف قیمت سلف میفروشند تومانی یک تومان در سال بیشتر فروغ پول میدهد - این اگر شکن ترین بدبختی کشاورزان و دامداران ایران است.

۴- کنترل قیمت محصول مملکت بزرگی بکشاورزان میزند مثل کنترل قیمت چای و نازل پنبه بکشاورزان نصف قیمت غله داده نمیشود ولی هر ساله غله با چند برابر قیمت از خاراج وارد میشود (صحیح است)

۵- میانگین تولید در تمام مملکت کمتر از دیگر اسامی کشاورزی برتر است سرمایه برای کشت باالکین وزارتین است من باب مثال عرض میکنم که در ترکیه کشور همسایه ما سرمایه بانک کشاورزی ششصد و پنجاه میلیون لیره است و علاوه بر آن وجود دیگری در اختیار بانک کشاورزی است که عبارت از شش در صد مالیات بر زرع و پنجاه درصد از بودجه کلی کشور باشد و مجموعاً قریب پنجصد میلیون تومان در اختیار بانک کشاورزی است و من مال خودمان را بچکالت میکشم که بگویم (بگفتن از نمایندگان) بفرمایند چه قدر است؟ (شماره ۱۰ - پنجاه میلیون) غیر ۲۵ میلیون تومان - خلاصه با این رویه و وضع اساس مسئله کشاورزی ما همین صورت فعلی باقی خواهد ماند و اصلاح کشاورزی وقتی عملی خواهد شد که همان عمل و رویه را در پیش بگیریم که معالمت دیگر دارند و میکنند و برای این منظور باید سیستم کشاورزی را بر اساس سرمایه قرارداد و باید مؤسسات اعتباری در کلیه کشور با سرمایه‌های کافی وجود آید که سرمایه محصولات کشاورزی حمایت برشود مثل آمریکا و انگلستان و آفریقا که حمایت نمیشود کشاورز ایران وارد کند و در خاراج خواهد بود برای ما اما اسباب شرمندگی است.

۵ - حمایت محصول - دولت نباید محصولاتی را که بازار خاراج ندارد دولت خرید کند امسال خوب بیخانه اقدام دولت در خرید پنبه مورد رضایت مردم تمام است ولی در مورد هر محصول این حمایت باید وجود داشته باشد در چند سال اخیر کشاورزان محصولات زیادی دیدند - رزق بخرید پنبه اقدام دولت بود و پنبه را از جاهامورد اعتراض و حمایت است سرمایه شاید ناچار شویم عرض کنیم.

۶- خسارات ناشی از آفات حیوانی و نباتی آفات زیاد است که معده دست رنج زارع و ایلات و عشایر را از دست میبرد.

۷- زارعین ایران وسیله و سرمایه برای توسعه کشت و ازدیاد محصولات

مختلف کشاورزی را ندارند و حتی وسیله کشت معمولی را ندارند و بیش از نصف زارعین ایران همین تولید محصول برای مصرف داخله و زندگی عقب افتاده ملی را بهر حال تولید می کنند و اینها باید معتمد و برای ازدیاد محصول و توسعه کشت توسعه سرمایه میباید و حتی مالک کشاوران سرمایه برای امرار یک برنامه صحیح کشاورزی ندارند و اگر معتمدانی برای برنامه های عالی دارای قدرت مالی باشند نباید بنای حساب را بر روی آن معتمدان قرار داد.

سیستم کشاورزی دنیا امروز کشاورزی بر اساس صرف سرمایه وسیله مؤسسات اعتباری قرارداد و وقتاً در مملکت های عقب مانده است که کشاورزی بدون سرمایه و با عمل قیدی بدون کمک از مؤسسات اعتباری انجام میگیرد در تمام مملکت کمتر از دیگر اسامی کشاورزی برتر است سرمایه برای کشت باالکین وزارتین است من باب مثال عرض میکنم که در ترکیه کشور همسایه ما سرمایه بانک کشاورزی ششصد و پنجاه میلیون لیره است و علاوه بر آن وجود دیگری در اختیار بانک کشاورزی است که عبارت از شش در صد مالیات بر زرع و پنجاه درصد از بودجه کلی کشور باشد و مجموعاً قریب پنجصد میلیون تومان در اختیار بانک کشاورزی است و من مال خودمان را بچکالت میکشم که بگویم (بگفتن از نمایندگان) بفرمایند چه قدر است؟ (شماره ۱۰ - پنجاه میلیون) غیر ۲۵ میلیون تومان - خلاصه با این رویه و وضع اساس مسئله کشاورزی ما همین صورت فعلی باقی خواهد ماند و اصلاح کشاورزی وقتی عملی خواهد شد که همان عمل و رویه را در پیش بگیریم که معالمت دیگر دارند و میکنند و برای این منظور باید سیستم کشاورزی را بر اساس سرمایه قرارداد و باید مؤسسات اعتباری در کلیه کشور با سرمایه‌های کافی وجود آید که سرمایه محصولات کشاورزی حمایت برشود مثل آمریکا و انگلستان و آفریقا که حمایت نمیشود کشاورز ایران وارد کند و در خاراج خواهد بود برای ما اما اسباب شرمندگی است.

۵ - حمایت محصول - دولت نباید محصولاتی را که بازار خاراج ندارد دولت خرید کند امسال خوب بیخانه اقدام دولت در خرید پنبه مورد رضایت مردم تمام است ولی در مورد هر محصول این حمایت باید وجود داشته باشد در چند سال اخیر کشاورزان محصولات زیادی دیدند - رزق بخرید پنبه اقدام دولت بود و پنبه را از جاهامورد اعتراض و حمایت است سرمایه شاید ناچار شویم عرض کنیم.

۶- خسارات ناشی از آفات حیوانی و نباتی آفات زیاد است که معده دست رنج زارع و ایلات و عشایر را از دست میبرد.

۷- زارعین ایران وسیله و سرمایه برای توسعه کشت و ازدیاد محصولات

و یک اعتبار اقلا سیمصد میلیون ریالی برای مرکبات در استانها باید در نظر گرفت (صالحی - و دفع آفات) دفع آفات بقدری برنامه اش ناقص است که بهیچ وجه آن مفاوضی که ما داریم این اعتبار قلیل که ما برای اینکار داریم تأمین نخواهد کرد بنده دو دقیقه از وقتم را میخواهم باقای شمس قنات آبادی بدم حالا چقدر وقت داریم ؟

نایب رئیس - چهار دقیقه

مخالف تبریزی - پس دو دقیقه اش را میدهم عرض کنم حالا که دو دقیقه از وقت را بجناب آقای قنات آبادی دادم فرصت ندارم که تمام مطالبی که دارم عرض کنم فقط می خواهم صورتی در اینجا برای آقایان بگویم که اینصورت حقیقه از لحاظ مملکت ما قابل توجه است صادرات سال گذشته ۱۳۰ هزار تن پنبه ۲۸ هزار تن پشم ۱۱۴ هزار تن تخم آفتاب گردان ۳۰ هزار تن خشکاش ۸ هزار تن پسته ۱۰۸ هزار تن فندق ۹۸ هزار تن توتون ۵۸ هزار تن زیتون آنوقت این صادرات ما است پنبه ۴۶ هزار تن پشم ۷ هزار تن گندم ۶۹ هزار تن در پسته و خشکبار مجموعاً ۹۳ هزار تن در صورتیکه ما ترکیه دو برابر ما است ۲ تونون ۸۲ تن و بشما قول میدهم تا دو سال دیگر زراعت توتون از ایران بر چیده میشود (صحیح است)

عرض کنم که این فهرست مقایسه عمل ما است با ترکیه و اسباب تأسف است که ما یک کشور کشاورزی هستیم بهیچ وجه کشاورزی ما بر اساس صحیحی در لایحه برنامه پیش بینی نشده است و ارقامی هست در این برنامه ولی هیچ صحیح نیست و من ذهن آقایان را متوجه میکنم که اعضاء محترم کمیسیون برنامه در این قسمت دقت کافی بفرمایند و بانک کشاورزی ما یک بانک است که در این شرایط فعلی و با این آیین نامه ها بهیچ وجه بحال مملکت مفید نمیتواند باشد و باید آیین نامه هایش عوض کرد و مطابق احتیاجات فعلی تهیه شود

عمید بی نظیر - باید در کمیسیون برنامه نسبت بمورد کشاورزی وقت زیادی بود.

نایب رئیس - آقای قنات آبادی در دقیقه وقت دارید

میر اشرفی - پنج دقیقه هم جناب آقای شوشتری میدهند

قنات آبادی - هر چه از عمر الحاق کشور ایران ببیان بغداد میگردد در واقع و احوال و شرایطی بوجود می آید که از نظر علاقمندان به بقایای ایران و از نظر مردم وطن پرست ایران لزوم این الحاق بیشتر بنظر میرسد (احسن است) (شوشتری - محسوس میشود) همه میدانند و ما بارها آزادی و دموکراسی در ابتدای جنگ

ببین المللی دم بدمرمانه با آلمانها در زیر پرده قرارداد می موجود آوردند که آنها در استان در کشور ایران باز باشد و این سر بعد از خاتمه جنگ در دادگاه نورنبرگ در موقعی که سران آلمانها مجاکمه می کردند فاش شد بلازم هنوز مردم ایران فراموش نکردند که بدون هیچ جهت و بدون هیچ دلیل بدون اینکه هیچ خطری از ناحیه ایران روسیه شوروی را تهدید کند ما شب خوابیدیم و صبح بیدار شدیم دیدیم سراسر کشور ما را اشغال کردند و خون ابدان ما را ریختند و خان وطن ما را رنگین کردند اینها همه دلیل بر این است که ما حق داشتیم و حق هم نداریم و بیشتر از این هر باید بگویم که از راه دفاع مملکت خود ایجاد قدرت بکنیم (صحیح است) و چون ما میخواهیم مستقل و آزاد و سر بلند زندگی کنیم اجازه بهیچ مقامی و هیچ قدرتی نمیدهیم در سر نوشت ما مداخله کند (صحیح است) من نمیخواهم بیاناتی که چند روز پیش آقای که نماینده یک انجمن ایشان اشاره کنیم چون میدانم که اصلاً افراد و اشخاص از فردای خودشان دیگر اظهار نظر نباید یک مضامین را بنده اینجا ضروری میدانم عرض کنم و آن اینست که روزهای اول بعضی ها عقیده داشتند که وضعی زندگی بکنند یعنی حال قدر مسلم اینست که با سستی سران روسیه شوروی بدانند در صورتیکه آنها ما با احترام نگاه کنند به آنها با احترام نگاه میکنند اما این آقایان این نکته را توجه نداشتند یعنی طرفداران معدود بیطرفی باین نکته توجه نمی کردند که آنها باید بیطرف باشند و میگویند که آن رژیم که روسیه شوروی و کمونیستهای دنیا باشند اساساً بیطرفی را محکوم کرده اند کمونیستها میگویند که ما باید ملل دنیا کمونیست باشند و اگر نباشند در مقابل ما هستند و دشمن ما هستند بنا بر این آنها اصلا معنی و مفهومی برای بیطرفی قائل نیستند اما ما نه از نظر اینکه میخواهیم با کشور و مملکتی طرفیت بکنیم ملحق ببیان بنفاد شدیم خیر ما برای بدست آوردن یک حق مشروع که هر ملتی در دنیا حق دارد که این حق را برای خودش بوجود بیاورد ملحق باین بیان شدیم و آن دفاع از خود و تهور مملکت بود (صحیح است) ما فراموش نکرده ایم که این مدعیان آزادی خواهی و این طرفداران اصول همزیستی در کشور عزیز ما بنام فرقه دموکرات چه غایله ننگینی بوجود آوردند (صحیح است) ما فراموش نکردیم که این مدعیان صلح با تقویت یک مشت خائن وطن فروش چه خونهای عزیزی را در این کشور ریختند (صحیح است) ما فراموش نکردیم دولت ایران فراموش نمیکند که این مدعیان آزادی و دموکراسی در ابتدای جنگ

نماینده محترم استدعا کنیم از جناب آقای ناصر ذوالفقاری معاون نخست وزیر صحنه دستور بدهند برونده قبل من خود قنات را در ذوق اول زودتر بفرماندار نظامی تسلیم کنند تا جریان اشکار هر چه زودتر کشف شود آقای اسلان ختمی در من قنات استقامت راجع با روز زراعت و اقتصاد بیاناتی کردند در تأیید و تشکیک اظهارات ایشان از جناب آقای ناصر ذوالفقاری را بخاطر فراموشی استدعا میکنم که از نظر اصول توضیح بفرمایند سال گذشته حوزه انتخابی اینجناب و دشت گرگان دچار کم آبی شد یعنی سه ماه و ۲۷ روز یک قطره باران نیامد و مردم آن سامان از نظریه از هستی ساقط شدند قرضی بر عهد آنها باقی نماند که مالدارانند اجرائیه صادر میکنند و این اجرائیه علاوه بر اینکه آنها را از هستی ساقط میکند برای دولت پول نمیشود و برای ذراعت آنها هم صدمه غیر قابل جبرانی تولید خواهد کرد طبقی اتفاق شود که وامی که این بچهارگان گرفته اند یکسال تاخیر افتد ما رعایت قوانین و جاوری شود که امسال در کشت پنبه نقض آن رخ ندهد اینها تذکر بود و موضوع را از نظر اصول مضمناً بخیرین محترم جرایم را متوجه قرار میدهم خیلی شمرده صحبت میکنم چون بنده که نطقم را نوشته ام یکی راجع به انتخابات است چون مجال است و قبلاً هم گفته ام همه مسالین فدائی اسلامند این عنوان را اختصاص دادن یک عمدهای خود این در منزل اول حرف است مثل خوارج چه وان قبلاً هم گفتم چون من عادت به حرف ندارم و بگم تبه انسان میبورد در سال گذشته ۱۰ ماه قبل صحنه این مرد علی بهاری آمد و نامه ای آورد که آن نامه را شهر بانی کشور و فرماندار محترم نظامی سر تیب بقتار مشاهده کردند و بعد هم این سید معتمد واحدی آمد در منزل من و من را تهدید کرد که چرا در مجلس آگاهی در اطراف بودند شنیدند آنچه باید بشنوند و تهدید که گوشه شتری کسی نیست از یک بچه چنانک بنام فدائی اسلام و مرتکب تمام قبایح برسد و خودش هم دست باسلحه میکند و دارای فکر و اراده ایمان است و این شخص بعد از ساعت از منزل من رفت بیرون این عرضی که کردم مفهوم آیه را خواندم من معتمد شرع هستم و آیه قرآن را که میخوانم بالمشافه فهم و تشخیص و تمیز می خوانم و حقیقت فقه اسلام را بیان میکنم از این جهت از جناب آقای ناصر ذوالفقاری قویاً قویاً از نظر خود عدده زیادی علاقمندان به حقیقت استدعا میکنم عمل را در اینبار بطوری بکنند که بعداً هر خود سری هر بی سربوایی هر تیر یک شده باز به دیگران هر کس که از آنها بی خبری و قولی و با ستم مایس فی قلوبهم

بنام دین و قرآن، قرآن کنند حرز و امام مبین
کشند نباید دو بار یک رئیس دولتی را در
مسجد بکشند و آن وقت وره و اوروزن او را که
در آن ساعت قرآن گذارده در جیب او بگویند
که شوهر تو خان بود این کار صحیح نیست
و فتح این باب برای مملکت بد است هر جا هر
کس در این امور مداخله داشته است بدون
پروا بدون ملاحظه باید تعقیب بشود زیرا
الان باز پرده اتهام بالا رفته است
نایب رئیس - جناب آقای شوشتری
متأسفانه وقت آفات ما شد
شوشتری - استدعا دارم آقایان
چون يك موضوع دیگر راجع به میرمنداست
ده دقیقه بینه وقت مرحمت بفرمایند (نمایند کان-
وقت میبدهیم؟)
پناهی - آقای حائری زاده دودقیقه
از وقت خودشان را بشمارید.
شوشتری - دو دقیقه کم است
پنج دقیقه بینه وقت مرحمت بفرماید.
حائری زاده - بنده پنج دقیقه از وقت
خودم را با آقای شوشتری میبدهم
نایب رئیس - بسیار خوب آقای شوشتری
بفرماید
شوشتری - چون موضوعی کمی-
خواستم عرض کنم لایحه دارد در آن لایحه
صحت میکند از این رشته صرف نظر میکند
راجع به میرمندا جناب آقای ناصر ذوالفقاری
من تا بحال در این قوله صحبت نکردم و در
مجلس شورای ملی من از نظر حسن روابط
و از نظر همکشی و از نظر برادری مانا بحال
اعتراض موجه راجع برود میرمندا و موضوع
بیچارگی اهالی سیستان نکرده ایم حالا
ناچار شدیم چون آقای فرخ فلا استناد
فارسند ایشان موقعیکه در ستا بودند گاه-
گاهی در مجلس سنا صحبت بفرمودند از
نظر انجام وظیفه مانافع میبدهیم که یکی از
سناورهای محترم راجع به يك اصل اساسی و
يك موضوع مهم مملکت تذکر میدادند چون
بین مجلس شورای ملی و مجلس سنا وحدت
کامل است و هیچ مفارقتی نیست از اینجهت
وظیفه ما را ایشان انجام میفرمودند ولی ایشان
حالا خدمت دیگری انجام میدهند من از
نظر خدمت بمملکت عرض می کنم آقای
رودی که هزاران سال مردمان يك خطه و
سامان از آن رود مستقیمند نه وزارت و
احشام وزندگی آنها از این رود تأمین می-
شود اینرود را بر خلاف نزاکت و بر
خلاف قانون و برخلاف حقوق بین المللی
است که بکدورت همچوار همسایه ای بعنوان
اینکه من با این رود مشترک می بیند و يك
خطه سامانی را که خدارحمت کند مرحوم
حکیم ابوالقاسم فردوسی را که درباره آن
یعنی درباره زبانستان و سیستان فرموده است
گرچه بعضیها تصور میکنند مقداری از آن
انسانه است اگر مقداری از آن انسانه هم
باشد و اینک کلمات و اصولش با حقیقت و وقت
بوده چه جور تنظیم میشود این لایحه

میدهد آقای حاج مرزا مالک اردلان چه
مانی دارد که من از مرحوم حکیم ابوالقاسم
فردوسی يك شعر بخوانم؟
به بنییم تا اسباب سفندیار
سوی آخور آید همی بی سوار
و یابار ز رستم جنگجوی
به ایوان نهایی خداوند روی
(احسن) این زمان گفتن تا بداند یا
اسب سفندیاری سوار سوی آخور می آید و یا
رخش رستم جنگجوی آقا، جناب آقای
ناصر ذوالفقاری مجلس شورای ملی ملت ایران
اول تا آخر همه علاقه مندند به آسایش اهالی
سیستان بعلاوه دولت باید از مجرای صحیح
و منطقی وارد بشود و این حق که برخلاف
اصول بین المللی برخلاف قوانین حقوقی
برخلاف اخلاق و همسایگی از مملکت ما
میخواهند زائل بشود آنها خیال میکنند میتوانند
زائل بکنند این حق باید حفظ بشود و باید
بفهمیم چه اقدامی شده است راجع این موضوع
اساسی بگمرتبه اعلی حضرت فقیدنا را الله برهانه
روی ملاحظه روی هم مانوازی که مرحوم
آثار کاز ایشان در تر کیه کرده بود تسلیم
بعقبت ژنرال قهرالدین پاشا شو خود
شاهنشاه خاطر هست در زمان مرحوم فروغی
رضوان الله علیه تشریف فرما شده بود بخراسان
من آنجا يك سستی داشتم و در کارها وارد بودم.
نایب رئیس - آقای شوشتری وقت
شما تمام شد
شوشتری - چشم بکدوقیه هم حرف
نیز میبدهم آیم بوقیه حرفها را میزنم ولی
امیدوارم که آقای ناصر ذوالفقاری برای
ما بشارت بیاورند و نتیجه خوبی بیاورند
(نمایند کان - احسن)
نایب رئیس - جناب آقای حائری
زاده.
حائری زاده - از نظر مملکتی کسانی
که بعنوان نماینده پشت تریبون می آیند
آنها یکی که اعتمادی بدستگاه دولت دارند
مخصوصاً در مسائل خارجی البته با مشورت
و نظر دولت اظهاراتی پشت تریبون میکنند
من چون اعتمادی بدستگاه دولت ندارم
این است که در مسائل خارجی سعی میکنم
که حتی الامکان ^ب مستتر صحبت بکنم ماشین
دنیا روی اعتماد می چرخد اعتماد وقتی
باشد ممکن است ظواهر امر چندان مطلوب
نباشد ولی چون اطمینان هست که پشت
برده يك مسائل مفیدی هست مورد ایراد و
اعتراضی قرار داده نمیشود و بالعکس اگر
اعتماد نباشد هر چه ظاهر مطلب آبرومند
وزیبا و قشنگ باشد مورد سوء ظن ممکن
است قرار بگیرد من امروز در مسئله بودجه
صحت میکند چون عرض کردم سه موضوع
است که میخواهم عرض آقایان برسانم یکی
موضوع بودجه است که بکساعت وقت لازم
دارم که صحبت کنم اول باید بودجه را
تعریف کرد که چه چیز بودجه میگورند
بودجه چه جور تنظیم میشود این لایحه

بوده در مملکت ما چه صورت بدی افتاده
این کار بودجه کوشش و پایه تشکیلات هر
خانواده و هر اجزای است هر خانواده ای
باید بشنند و برای خودش بودجه اش
اش را تنظیم کند من عایداتی که دارم چند
قلم است حقوقی که از مجلس میگیرم چه
مبلغ است در فلان معامله ای که کرده ام
چه سودی و چه زبانی حاصل آمده و عایدات
وزبانم چیست اگر علاقه و مستغنی داشته
باشم آن در آمدش و خرجش چیست
اگر من آدم عاقلی باشم و این عایدات و
خرج را با یکدیگر تطبیق دادم من يك
آدم سادتمند و خوشبختی هستم و اگر چنانچه
حساب و کتبی نباشد هر چه خرج
پیش می آید من بی احتیاط اقدام میکنم
از هر کس هم قرض میبدهم قرض بگیرم من
يك آدم لالابالی و بدبختی خواهم بود و زندگی
سیاهی برای آتیه خودم تهیه میکنم ممالک
هم مثل اشخاص باید بودجه داشته باشند
هر بودجه ای که تنظیم میشود باید با مطالعه
بودجه سابق تنظیم بشود و ارسال از مالیات
دخانیات چند میایون عاید ما شده است
پیش بینی میکنیم که امسال ممکن است
مصرف دخانیات زیادتر باشد یا بازار جدیدی
برای آن پیدا بشود بکدوقیه تجویز میشود
که اضافه کنید امسال خشکسالی شد ممکن
است محصول خوب نباشد بکدوقیه یکی کم
میشود در ستون عایدات حتی الامکان باید
حد اقل را در نظر گرفت و در ستون
خرج باید حد اکثر را در نظر گرفت تا آخر
امر در آمد کم حاصل نشود اصول بودجه
نویسی اینچور پایه گذاری شده است
الان بودجه سال ۳۳۳ و ۳۳۴ را که بما
داده اند نه ماه با هم فاصله دارد من این دو
بودجه را که با هم مقایسه کردم بر من روشن
شد که کسی که این بودجه را تنظیم کرده
است علاوه بر آنکه هیچ اطلاعاتی نداشته
است سوء نیت هم داشته است میخواستم
ایضا عرض آقایان برسانم ما از مضار گذشته
باید تجربه بگیریم تا در آتیه زحمت نه بینیم
این بودجه ۳۳۳ است پنجاه و سه قلم عایدات
در آن پیش بینی شده و اینجا این ۳۳۴ قلم
عایدات عیناً در بودجه ۳۴ انتقال پیدا
کرده است غیر از رقم پنجاه و سومی که
انتقال پیدا نکرده است و آن رقم پنجاه و
سومی اضافه در آمد احتمالی است که در
اینجا ۲۴۷۶۳۰۰۰ تومان است که ضمیمه
بوده شده است و کل بودجه شده ده میلیارد
و هشتصد و چهل و هشت میلیون و بودجه است
که برای سال ۱۳۳۴ آورده اند و وقتی که
این مبلغ در آمد احتمالی را از آن بودجه
موضوع کنیم یعنی رقم پنجاه و سومی را که
۲۴۷ میلیون عایدات باشد بودجه ۱۳۳۴
میشود هشت میلیارد و سصد و هفتاد و يك
بودجه ای آورده اند و بما داده اند در این
بودجه آن رقم پنجاه و سومی را حذف کرده اند
چون آن را دیگر لازم ندانسته اند و بودجه

مسا را ۱۲ میلیارد معلوم کرده اند ستون
عایدات ما را از ۸ میلیارد به ۱۲ میلیارد
بالا برده اند ۸ میلیارد کجا ۱۲ میلیارد کجا
در فاصله ۹ ماه این را هیچ عالم اقتصادی
میتواند بگوید اینقدر اضافه میشود؟ منکه
اطلاعات اقتصادی ندارم ولی حساب پنیر
سبزی منزل خودم را اطلاع دارم که چه جور
پنیر و سبزی عایدات فقط هم که در بودجه ۳۳
منظور نشده که در بودجه ۳۴ منظور شده
باشد همچو چیزی نبوده است همان ۵۲
قلم عایداتی که در بودجه ۳۳ در ستون
عایدات نوشته شده و ۸ میلیارد شده است
همان ۵۲ قلم در ۹ ماه بعد ۱۲ میلیارد شده
است يك ثلث تفاوت در صورتیکه اصول
بودجه نویسی این شکل است که اگر عایدات
اضافی است باید نشان بدهد اگر تفاوتی
است که احتمال میدهند زیاد میشود باید
معین باشد مثلاً ارسال اشخاصی که مردمان
و مالیات برارث از وره نشان گرفته اند سال
بعد ممکن است تعدادشان بیشتر بشود و بیشتر
بگیرند يك ده يك مالیات برارث زیادتر
عاید بشود و برهتست میلیارد هشتصد میلیون
اضافه بکنند ۹ میلیارد نمیرسد چرا این
شده بکدوقیه ۱۲ میلیارد نمیدانم به از قلمش
که راجع میکنیم و يك يك این ارقام را
تحت نظر میگیریم معلوم میشود که این يك
بودجه خالی است يك مجلسی که بازخواست
نمیکند که شما لایحه تفریح بودجه نان
کجاست شما باید بودجه سال بعدتان را باید
روی بودجه سال قبل بگذارید و لایحه تفریح
بودجه عایدات که دارد همین است که
آن بودجه عملی مقداری که عمل و اجراه
شده به بنییم چه مبلغ بوده است آنچه که
طبق قانون بودجه پرداخت شده این خرج
ماست آن مقداری که وصول شده و وارد
صندوق ما شده آن عایدات ماست ما سال
بعد اگر يك عایدات اضافی پیدا کردم
میتوانیم مبلغ بودجه خودمان را ببریم بالا
ولی اگر عایدات اضافی پیدا نکردیم حق
نداریم که آنرا ببریم بالا و دروغ تحویل
خودمان بدهیم قلم اول مالیات بردر آمد
است نوشته است يك میلیارد عایدات مالیات
بردر آمد درست و قرض و معکم و حسابی برای
۳۳۴ پیش بینی شده است در صورتیکه در
۳۳۳ هفتصد و هشتاد و دو میلیون بوده است
اینجا اگر خواسته باشیم روی اصول کلی
و احتمالی ببریم بکدوقیه بالا میروند ۷۸۰
میلیون کجا يك میلیارد کجا این شه شفر
درست معلوم میشود که شاگرد مدرسه
مشق میکرده است و این بودجه روی يك
اصول حسابی تنظیم نشده و وزیر که خودش
را هزار پیشه میدانند برداشته و این بودجه را
خودش تنظیم کرده است قلم دوم مالیات
برارث است مالیات برارث آنچه که برای
سال ۳۳ پیش بینی کرده است حالا آن مقدار
هم وصولی نبوده است اگر وصولش محکمتر
هم باشد ۲۷۰ میلیون ریال است

نایب رئیس - جناب آقای حائری
زاده ده دقیقه وقت جناب عالی تمام شد
حائری زاده - بنده یکساعت وقت
لازم دارم پنج دقیقه از وقت را هم به آقای
شوشتری دادم
نایب رئیس - جناب عالی اگر وقت
لازم داشتید که بخشش نمی کردید
حائری زاده - من به اطمینان اینکه
وقت خواهند داد و قسم را به آقای شوشتری
دادم
نایب رئیس - ممکن است آقای يك
روز دیگر اسم بنویسید و تشریف بیاورید
فرمایشاتنا را بفرمائید
حائری زاده - موضوع بودجه را
نمیشود و سعلش را در گرفت من باید معلوم
کنم که این ارقام را با سوغیت و برای
تخریب مملکت داده اند
نایب رئیس - حالا ممکن است
یکروز دیگر تشریف بیاورید و صحبت
کنید
حائری زاده - آن روز هم مثل امروز
است اگر اجازه میدهید حرف بزنم صحبت
کنم و اگر اجازه نمیدهید هیچ حرف
نمیزنم
نایب رئیس - آقای حائری زاده
یکساعت وقت میخواهید با این ترتیب کلیه
وقت مجلس از بین خواهد رفت و بکارهای
دیگر نمیرسیم.
حائری زاده - آقایان کار اصولی
مجلس بودجه است اساس کار مجلس بودجه
است بنده باید این کلیات را عرض آقایان
برسانم
نایب رئیس - جناب آقای حائری
زاده یکساعت وقت میخواهند برای صحبت
قبل از دستور (عده ای از نمایندگان -
زباد است)
حائری زاده - سه ربع باشد که با آن
یک ربعی که وقت گرفته ام یکساعت میشود
نایب رئیس - آقایانی که با سه
ربع وقت اضافی جهت صحبت قبل از دستور
آقای حائری زاده موافقت قیام بفرمائید
(اکثر برخاستند) تصویب شد، بفرمائید
حائری زاده - متشکرم از لطف
آقایان
**۳ - اعلام تصویب صورت
مجلس**
نایب رئیس - چون اکثریت هست
لذا تصویب صورت جلسه را نیز اعلام
میکنم
**۴ - بقیه بیانات قبل از دستور
آقای حائری زاده**
حائری زاده - قلم سوم عایدات ما
مالیات بر املاک مزروعی است که در سه ۳۳
۷۹ میلیون ریال بوده است (شوشتری - در
چه سالی؟) در ۳۳ ۰ نه ماه بعد عایدات
املاک مزروعی را ۱۱۰ میلیون پیش بینی

کرده اند در صورتیکه ما در مملکت تمامی
فریادمان این است که طبقه تولید کننده را
باید تشویق کرد باید کمک کرد و املاک
مزروعی یکی از سرمایه های تولیدی این مملکت
است ما هر ساله اگر کمکی به طبقه فلاح و
زارع نکنیم نباید عوارض و مالیاتشان را
سنگین بکنیم (صحیح است) من میگویم
خیر دولت معطل شد و رفت و سنگین کرد
بفاصله ۹ ماه من نظرم نمی آید که ما قانونی
گذرانیم باشیم که عوارضی را زیاد کرده
باشیم در بودجه ۳۳ مالیات املاک مزروعی
۷۹ میلیون ریال بوده است در ۹ ماه بعد
۱۱۰ میلیون شده است این غیر از این
نیست که بگوئیم این شفر شفر خالی است
و هیچ با دقت و اصول تطبیق نشده این
هیچ محمل دیگری ندارد قسمت چهارم
مالیات مستغلات است که صدی پنجاه سهم
دولت پیش بینی شده در سال ۳۳ چهل و
نه میلیون ریال بوده است در ظرف ۹ ماه
ما تا کس مستغلات را زیاد کرده ایم که
چهل و نه میلیون شده ۹۰ میلیون؟ غیر از
اینکه من یقین کنم که این عمل را برای
اغفال مملکت و نمایندگان مملکت وزیر
هزار پیشه انجام داده است جز این هیچ
محمل دیگری من نمیتوانم برای آن فکر
کنم مستغلات که در ظرف ۹ ماه در مملکت
دو بل نشده و با عوارض و مالیات آن اضافه
نشده که چهل و نه میلیون شده نود میلیون
این غیر از این نیست که گفتم که اینها با
اصول بودجه نویسی را آشنا نبودند و با
عمداً برای تخریب يك چنین بودجه ای تنظیم
کرده است مثلاً قسمت نهم حق تمبر بار نامه
چهل و پنج میلیون بوده شده ۸۰ میلیون
تجارت ما در ظرف ۹ ماه دو بل شده است
که از تمبر بار نامه این مقدار عاید صندوق
دولت شده است؟ هیچ فرضی ندارد غیر
از سیاست تخریبی که برای اغفال مملکت
این بودجه را نوشته اند این بودجه اصلا دروغ
است من اگر این احتمال را میدادم وقتی
کردم که این بودجه با سوء نیت تنظیم شده
است.
قسمت دهم در آمد انحصار دخانیات
است در آمد انحصار دخانیات دو میلیارد و
هفتصد و ده میلیون در ۳۳ پیش بینی شده است
لایحه بودجه سال ۳۴ را که ۹ ماه بعد آورده اند
سه میلیارد و شصت و ده میلیون پیش بینی کرده اند
این انحصار دخانیات ایران در ظرف این
۹ ماه باید دید که چطور شد دو میلیارد و
هفتصد میلیون شد سه ملیارد و کسری
نهصد میلیون عایدات اضافه را چه جور
میتوانید پیش بینی کنید مگر سیکار
کشتان زیاد شده است؟ یا يك رقم صادرات
ما پیدا کرده ایم؟ توتون صادر کرده ایم؟
و این کدام اداره جدید التأسیس بوده است
که با این سرعت و سیر صعودی این عایدات

را داده است اداره دخانیات سالهاست که
کار میکنند و عایداتش را پیش بینی کرده اند
در ۹ ماه فاصله دو میلیارد و هفتصد و ده
میلیون می شود سه میلیارد و شصت و ده میلیون
نهصد میلیون تفاوت عمل این کارخانه بوده
است؟ چطور در ظرف ۹ ماه که اوضاع
مملکت هیچ تغییری نکرده است تا کس
دخانیات تغییر نکرده تجارت جدیدی نشده این
اضافه در آمد پیدا شده؟ غیر از اینکه سوء
نیت بوده و به مجلس با آن های و هوی و
عجله آمده است و با های و هوی از مجلس
گذرانند هیچ چیز دیگری نبوده است
آنوقت اینها علمای اقتصاد ما هستند که
ماشین مملکت را میخواهند بخرانند بخرانند من
میخواهم ثابت کنم که مملکت ما بدست
مخربین افتاده نه بدست مصلحین اگر نظر
اصلاحی بود این بودجه نویسی تطبیق باید
اصولی میکرد و باید ده يك اضافه باید
ده يك کسری میتوان در بودجه نویسی اغماض
کرد و پیش بینی بکدوقیه تفاوت میکند
نه يك ثلث تفاوت که دو میلیارد سه میلیارد
بشود این غیر از این که با سوء نیت و سوء
سیاست و تخریب مملکت است هیچ محمل
دیگری برایش نمیتوان تصور کرد من
میخواهم از قلم را یکی یکی بخوانم بعضی
قلمها هست که مطالبات غیر مالیاتی دولت
را نشان میدهد که يك عملی است خیلی
ساده و محتاج پیش بینی هم نیست با ستاد
باید مراجعه کنند در یکی ۷۰ میلیون
است و در یکی دیگر ۲۰ میلیون یعنی
سه مقابل تفاوت عمل شده است من اینها
را برای شاهد مثال یادداشت کردم و عایدات
نفت هم اصلاً بحساب نیامده است که
بگوئیم در یکسال عایدات نفت بحساب
آمده است و در سال دیگر بحساب نیامده
و اینها از تفاوت عمل حاصل شده اینطور نیست
فاصله ۹ ماه است تفاوت عملی که توی
دو بودجه است يك ثلث تفاوت دارد
(زنک رئیس)
نایب رئیس - آقایان توجه بفرمائید
اینجا مجلس شورای ملی است.
حائری زاده - عایدات در یکجا ۸ میلیارد پیش-
بینی شده است و در جای دیگر ۱۲ میلیارد
عایدات و این کار با اصول بودجه نویسی
که برای آشپزخانه پنیر و ماست
و سبزی می گیرند اگر يك چنین بودجه ای
بنویسد و بگوید من چنین پیش بینی کردم
مسلماً کلاه بردار است میخواهد کلاه
بگذارد سر صاحبخانه که آمده است يك
بودجه دروغی نوشته و دستش داده است.
مع التأسف کسانی که اینچور بودجه مینویسند
اینها مأمور اصلاحات میشوند در این مملکت
من میخواهم وارد این بحث بشوم در مملکتی
مثل ایران که از اضعاف قدیمه مملکت فلاحتی
است تمام ماشین جنگی و عظمت آن روزی
خودش را با همین دستگاه کار و گوسفند

وقت صرف شده است این درست نیست .

نایب رئیس - اجازه فرمائید فرمایش ایشان بعنوان نطق قبل از دستور است نباید جواب ایشان داده شود اجازه بدهید صحبت کنند ، فرمائید .

حائز زاده - ما از تجربیات گذشته خودمان اگر صرف نظر کنیم و بگوئیم که خیر دنیا من و امانست و در زندگانی هر چه که مصالح امروزه دنیا اقتضا کند قبول کنیم این درست نیست ما باید تجربه گذشته خودمان را داشته باشیم من با حسن نیت ، خودم در همین مجلس بمالیات قند و شکر و جای رأی داده برای ساختن راه آهن ، گفتم ما بادست خودمان یک راهی میسازیم ، مردم مملکت خودمان میخورند ولی ۱۷ سال ۱۸ سال بیشتر نگذشت از آن قانونی که امرای دادیم دیدیم که خیر این راه آهن مال ما نبود قشون خارجی آمد و مملکت و این راه آهن را تصرف کرد و مردم مملکت را بیرون آورد (پورسرتیب - آن یکدفعه بود همیشه مال خودمان است) صحیح است آدم یکدفعه میبرد تمام پیش بینی ها برای اینست که آن یکدفعه پیش نیاید ، بدبختی مملکت ما در اینست که یک موقعیت مهم جنرالیتائی و سیاسی پیدا کرده است که هر وقت یک خطری در دنیا پیدا شد احوالی از ما فقیه ها میبرند ۵۰۰ سال پیش از این حرفها چکنیز و تیمور چه کرده اند بنده بآن کاری ندارم دو جنگ گذشته را در نظر بیاوریم دیدیم که بس مردم بدبخت این مملکت چه آمده است در صورتی که یک نفر ایرانی طرفدار جنگ نبود و همه طرفدار صلح و صفا بودند مازا قهر آ خرد و خمیر کردند در موقع جنگ گفتند مسائل سیاسی جهان ایجاب میکند که ایران را خراب کنیم و فقط با لقب برای ما باقی ماند و آن پل پیروزی بود و اسلام ، با بدست تجربیات گذشته بند بگوئیم و برای آتیه خودمان فکری کنیم ، من خودم میدانم حتی یکشاهی پول نفت ما خرج کارهای نمیشود که بس مردم بخورد تمام صرف کارهایی می شود که اگر خدای نکرده جنگی پیش آمد کرد جنگجویان جهان از آن استفاده کنند ما باید این پولها را خرج قنوت بکنیم . خرج فرهنگ بکنیم خرج بهداشت بکنیم ولی اگر صرف کارهایی بکنیم که اجنبی لازم دارد مثلا از راههای ایران عبور کند راه بسازیم من مخالفم . اگر یک فرد گاه ساخته شود بفتح آنها من مخالفم . یک بندری ساخته شود بفتح آنها من مخالفم ، مثل آن راه آهن که آن روز ما ساختیم ولی برای آنها بود خودمان هم طفلی آنها چهار روز در موقع جنگ گردش کردیم . من نظر من این است ، تجار بدبخت ما میفرقتند با افسرهای اجنبی میساختند در شوه میدان نفت با کون از تصوف سر خودشان بیابند که ما حسانان و احمال کنیم من خودم بچشم دیدم

توی این مملکت تاجر ایرانی رشوه داد به دستگاه قشون اجنبی تا مال التجاره خود را از عملی بجز دیگر حمل کند در صورتی که ما پولش را داده بودیم و این تجربیات گذشته باید یک درسی باشد برای آتیه ما باید توجه کنیم ، این بوز جریاناتی که من خواندم یعنی جریان بودجه سال ۳۳ و ۳۴ و ۳۵ قست عایداتش را مختصراً عرض کردم که با اصول بودجه سازی تطبیق نمیکند ، در بودجه نویسی باید ادارات مربوطه که عایدات در دستشان است بگویند سال گذشته چه عاید شده است اگر اوضاع و احوال شکلی است که از این منر ممکن است ، یکی اضافه بشود و امیدواری دارند تازه باید حداقل را در نظر بگیرند اگر عایدات زیادی در نظر گرفته و خدای نکرده ، خطری برای اقتصاد مملکت پیش آمد کرد و رشکست نشویم اینکار را که نکردند آمدند یک شفرهائی همین طور مثل اینکه سیاه مشق است دادند ۹۰۰ میلیون دخانیات اضافه میشود حالا این عایدات از کجاست ؟ سبک کار کش زیاد شده است در مملکت که یک نکت اضافه کرده اند با صادرات توتونی بخارج پیدا کرده ام ، همینطور مالیات بر عایدات ، باید اضافه عایدات باشد که مالیات از آن گرفته شود ، نسبت به ۹۰۰ ماد پیش فقط یک شفره یک میلیاردی گذاشته است روی سبک نمیکردن کس است و نه یک قران اضافه است این عایدات پیش بینی شده است در صورتی که این رقم غیر از عایدات خیالی چیز دیگری نیست در موقع تنظیم بودجه این اشخاصی که در اداره مالیات هستند مالیاتشان هیچ تطبیق نمیکند با اصول قرن این مملکتی یک بودجه خیالی دروغی برای اغفال مردم این مملکت با جاهای دیگر که من میدانم تنظیم شده است ، آنوقت آمدیم در ستون خرج در سال ۳۳ ، خرج قوای مسلح مملکت ما قشون ، ژاندارمری ، شهر بانی ۴۲۴۲۱۱۰۰ تومان این بودجه خرج قوای مسلح ماست در صورتی که عایدات ما در آن سال چقدر بوده است ۸ میلیارد عایدات پیش بینی شده بوده است ، عایدات حساب نمیآید چیزی که شفره عدد نشان داده شده است تحت ۵۲ قلم عایدات هشت میلیارد و چهار صد کسری (اردلان - خورده اش لازم نیست فرمائید) عایدات ما اینست آنوقت خرج قوای مسلح ما چهار میلیون و دو صد و چهل و نه میلیون و کسری است ، آنوقت تقریباً نصف سال بعد آمدند عایدات خیالی درست کرده اند ۸ میلیارد را کرده اند ۱۲ میلیارد این شفره را خواندم ۵۲ قلم است فقط پنج ، شش قلمش را خواندم برای مسطوره که آقایان توجه داشته باشند که بیخودی ۹۰۰ میلیون اضافه کرده اند این از قلم خیالی است با حقیقت هیچ تطبیق

نمیکند برای اینکه ما میدانم توی آن لایحه تقریح بودجه چیست ، برای اینکه اگر لایحه تقریح بودجه ۳۲۰ و ۳۳۱ و ۳۳۲ درست ما بوده میتوانستیم روی آن بحث کنیم آقایان هیچ تقریح بودجه نمیآید که ببینیم چیست همه اش عایدات خیالی است و خرج حتمی در سال ۱۳۳۴ وزارت جنگ ۴ میلیارد و ۵۰۰ میلیون خرج داشته از ثلث آن عایدات خیالی ما بیشتر است ، و از نصف عایدات حقیقی بیشتر است از عایدات خیالی ثلثش بیشتر است (دکتر شاهکار - یعنی ۳۳ در صد) رضائی - آقای حائز زاده نسبت تمام ممالک دنیا مال ما کمتر است) ژاندارمری و شهر بانی را هم که اضافه کنیم میشود ۶ میلیارد و فلان عایدات واقعی ما ۸ میلیارد پس سه ربع عایدات را قوای مسلح ما برده و یک ربع بقیه را بقیه عایدات خرج قوای مسلح ممالک جهانی بیش از ما است خیلی فرق است بین ایران و ممالک جهان (دکتر شاهکار ۶۷ درصد بودجه روسیه است) آمریکا علیه السلام ، روسیه علیه السلام ، انگلستان علیه ماعلیه دیگران آنها دنیا را ملعمه خودشان قرار میدهند (پورسرتیب - ترکیه را بگوئید) (دکتر شاهکار - هسایه های خودمان از افرامیاد آنها ما شین جنگ دنیا را میچرخانند اگر ترکیه را می بیند بودجه دارد دولت آمریکا خرج قشون او و تمام تأسیساتش را داده است شما باید عایدات خودمان را خرج آبادی خودمان بکنید ، مخارجی که برای کارهای جنگی است با مربوط نیست ، فقرات ایرانی است برای خانه خودش فدکاری میکند و قشون خودش را حاضر می کند ولی تا وقتی که بچه های ما گرسنه هستند و جوانها ما را میخورند بفرستیم میدانم جنگ باید رخشان آنها بدهند این فکری است که آنها باید بکنند ما نباید فکر کنیم (پورسرتیب این صحیح است) مایک ملت صلحجویی هستیم عایداتی که داریم باید صرف کارهای عمرانی خودمان ، معادن خودمان ، فرهنگ خودمان ، بهداشت خودمان بکنیم ، آن مسائل دیگر ضرر جانش را میکند قسمت مادی را دیگران مجانی هم بمانند خسارتها که در در جنگ پیش ما وارد شده است آن خسارات را ما بدهند ملت ایران هم هیچوقت مجانی از کسی چیزی نمیخواهد خسارات گذشته را آنها بدهند خودمان را حاضر و آماده برای آتیه خودمان میکنیم آنوقتی که ما را از مجلس بیرون کرده بودند فاصله بین مجلس ۱۶۱۵ یک شخصی آمد منزل من گفت اینهمه سنگ نفت بسینه میزند هو چگری است با حقیقت میخواهد کار نفت حل شود گفتیم من هو چی نیست میخواهد کار نفت حل شود

خودمان که آنها را لعن میکنیم نباید کاری کنیم که آیندگان ما را لعن کنند ما باید وظیفه خود را عمل کنیم وظیفه ما این است که عایدات موجود و مسلم خودمان را در طبق اخلاص نگذاریم که خدای نکرده در مواقعی ، خدا نکند جنگ پیش بیاید اگر جنگ پیش آمد کرد مورد استفاده آنها قرار بگیرد آقایان مگر امریکائی ها دیوانه هستند که اینقدر پول در دنیا بعنوان کمک بلاعوض خرج کنند و ممالک شرقی بدهند اینها دیوانه نیستند ، که گویا میکنند آنها مردمانی هستند که تاجر هستند حساب میکنند روی این قسمت ها فکر میکنند اگر یک ملتی گرسنه شد و زندگانش مختل شد این مملکت برای نشوونای میکرک کمونیسیم مهیا میشود آنها برای این که این ملت ها گرفتار این مرض نشوند ، این مرض اگر همه جای دنیا گرفتار شود برای آنها هم خطر تولید میکند اینها قرطیبه میخوانند بگذارند که جلوی مرض را بگیرند اینها دیوانه نیستند حسابش را میکنند ما هم باید فکر کار خودمان باشیم من می بینم هر روز شکایت کارمندان دولت میرسد همه شان راست میگویند ، میگویند زندگانی گران شده درسی و چند سال پیش کلایعه بودجه که در آن موقع گذشته است اشکرا سی و دو تومان قرار دادند زندگانی حالا ۱۲۰ مقابل از سنه ۱۳۱۵ باین طرف گران شده است ده سال جلوترش دادیم آن هم مسلم هشتاد درصد گران شده بود پس این زندگانی بیک جایی رسیده است که قابل تحمل نیست اگر کسی آن روز بیک خانه ای گریه کرده بودم که ۵ تومن که خود من خانه ای زمین هم داشت آشیز خانه هم داشت به ۹ تومن که حالا ۱۸۰ تومن بشمانند بدهند که نسبت یک به بیست باشد تمام وسایل زندگانی همین طریق بالا رفته است آن ۲۲ تومن را اگر بیاورید بدهید معاش را تأمین نمیکند ، شکم گرسنه دین و ایمان ندارد .

زنگنه - سیر هم ندارد

نایب رئیس - آقا وقتتان تمام شد **حائز زاده** - اطاعت میکنم ما باید در بودجه مملکتی حداقل معیشت کارمندان دولتی را هم از این که کشوری باشد قضائی باشد ، پزشکی باشد ، لشکری باشد تأمین کنیم می بگوئیم پول نداریم بهتر کسی که مراجعش را کم بدهید یادزدی میکند یا از گرسنگی تلف میشود یا دزد است یا گدا یا میبرد چهارمی ندارد ، ما این زندگانی او را تأمین کنیم و بودجه دروغ نویسی بار ما را بمنزل نمیرساند و این رویه که گفته شود ما دست بشر کیب پول نفت نمی زنیم یک آقای هم رفته عایدات ده سال نفت ما را

بیک انگلیسی واگذار کرده است ورقه دنبال کار خودش این بار را بمنزل نمیرساند ما باید عایدات نفت را تخصص بدهیم برای کارهای عمرانی خودمان برای کارهای اصلی خودمان اگر بیک کارهایی هست که در مواقع جنگ ممکن است بفتح لشکر کشی جهانی بخورد ایران که نمیتواند خودش را از دنیا جدا کند بگوید من جدا هستم من با این حرف که میگویند جدا هستیم موافق نیستیم ولی نباید ایران هم مزبور دیگران باشد آقا است ایرانی برای خودش ، باید فکر زندگانی خودش را بکنند تأمین آتیه اولاد فقیر و بدبخت خودش را میکنند مردم باید سیر باشند معاش داشته باشند ، زیر بار هو چگری هم نمیروند هرج و مرج درست میکنند گرسنگی است که ایجاد هرج و مرج و دزدی میکند شما این دوسه هائی که تشکیل شده است تماش را مطالعه کنید من یکی از آن افسرهای که در آن موقع بگریه توده ای خودکشی کرده بود شرح احوالش را نوشته بودند خواندم دیدم که این قرآن توی جیبش بوده ، پنج شش قران هم بیشتر پول نداشته از خارج آمده یک اطافی آن با این هاتوی سلبیل ، آنطرف ها گریه کرده است ، دیده رفقاییش را گرفته اند ترسیده خودش را کشته است من فکر کردم که کمونیسیم که باین زبان اصلا سازش نمیکند ، دوسه کمونیسیتی بادرسیه مذهب و دوسه مذهب است این تکیه گاه مادی دارد آن تکیه گاه روحی دارد اصلا با هم سازگار نیست . این نسل ناراضی است کمونیسیت باناراضی دوتا است ناراضی با کمونیسیت رویه اش دوتا است از زمین تا آسمان فرق دارد ، من روزی بعضور اعلیحضرت همین عرض را کردم گفتم شما باید ببولتهاد دستور بدهید که ناراضی ها را راضی کنید این طبقه بندی های مختلفی که میشود راضی ها هم ناراضی میشوند . من نظرم میآید مرعی که رفتم گیلان ، آقای حشمتی استاندار سابق نماینده فعلی ایشان کسالت داشتند رفتم خدمتشان صحبت شد گفتند در این جا تب های سرمایه دار کمونیسیت هستند اینها بواسطه رقابت هائی که باهم دیگر دارند آن یکی چون بر سر خاله اش چقدر عایدات دارد ، ماهی دارد برنج دارد آدم سرمایه داری است ولی بفتح کمونیسیت دارد عمل میکند (شوشتری در روسیه هم سرمایه دارها کمونیسیت هستند) حشمتی - دکتر کشاورز روزی هزار تومان استفاده داشت) اگر چنانچه ما عدالت را برقرار کنیم ، فاصله طبقاتی را کم کنیم این حرفها پیش نمیآید ، یک خانواده ای که همه شان فقیر هستند ، شب یک نان و پنیر هم گیرشان نمیآید بخورند ولی شب همه با هم سر یک کاسه می نشینند غذا میخورند اینها همه با هم مهربانند ولی اگر اختلافاتی پیدا شد آن یکی دبد دیگری پول گیرش آمده

است ، رفته سینما تمام بچه های توی خانه شما قالشان بلند میشود که آقا جان او را پولش داده ای رفته سینما مال ما چه میشود؟ شما اگر دارید باید با هم بالسویه بخورید ، اگر ندارید همه با هم بالسویه گرسنگی بخورید این قانونهای که میآید مجلس و این تبعیض هائی که هست در زندگانی ، من دومرتبه پشت تریبون فریاد زدم که آقایان این مملکت شاهنشاهی که میگویند معلوم میشود که شاهان متعددی دارد ، معلوم میشود که هر کس برای خودش تشکیلاتی دارد ، خرچی دارد ، عایداتی دارد هیچ نگاه نمیکند که این دو برادر یک آمده اند یکی در وزارت کشور خدمت دارد ، یکی در سازمان برنامه خدمت دارد آن یکی حداقل حقوقش ۶۰ تومان است آن یکی ۷۰۰ تومان است هیچ با هم جور در نمیآید من نمیگویم همه شصت تومانی بشوند خیر زندگانی گران شده است با شصت تومان نمیشود زندگی کرد باید اصول عدالتی در مملکت برقرار باشد این موضوع بودجه که چند قلمش را من خواندم برای این بود که آقایان توجه بفرمائید که اصلا اینها دروغ است بودجه نویسی این برای اغفال است این آقایانی که این بودجه را برداشته نوشته است هر دو تایش را یک وزیر بوده که امضاء کرده ۹۰۰ ماه فاصله بوده در ظرف ۹ ماه هشت میلیارد شده ، ۱۲ میلیارد خرج قشون که ۴ میلیارد بوده است شده است ۶ میلیارد خرج ، بالا رفتنش درست است آن کسب که خرج دارد هر روز میآید مطالبه میکند ولی بالا رفتن عایدات ، با این ترتیب دروغ است ، مملکت ما بنیستی و تباهی و بابدی خواهد رفت با این رویه و رژیم ما فاصله طبقات را هر روز زیادتر میکنیم ، با گرفتن و زندگانی کشتن درست نمیشود . درد دنیا امتحان شده است که عدالت است که برقرار میآید مملکت را بفرمائش آقا ظلم بالسویه خودش عدل است وقتی که نداریم هیچ کدام نمیخوریم ، وقتی داریم همه میخوریم (مرآت اسفندیاری - یک مقداری زمین تقسیم کنید تا کار درست بشود) (زنگ رئیس) باید دقت بیشتری بشود ، جناب رئیسمان راست میگویند ، کسالت دارد و بر حرفی من اسباب زحمت ایشان شده است و آقای عیبدی نوری گفته اند که پنج دقیقه از وقتان را بمن بدهید ، من هم غسته شده ام ولی حرفهای من تمام نشده . **نایب رئیس** - نشود ، از وقتی که ایشان دو مرتبه گرفته اند بکسی تصویب شد اصل گزارش قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد) **عیبدی نوری** - از وقت قبلی مرحمت کنید . **نایب رئیس** - وقت قبلی را دادند بد دیگری . با اجازه آقایان ۵ دقیقه تنفس

داده میشود بعد دو قانون مختصری داریم که اگر بشنیم آنها را تمام میکنیم . (در این موقع که بیست دقیقه بظهر بود مجلس به عنوان تنفس تعطیل و مجدداً در دقیقه بظهر جلسه بریاست آقای نورالدین امامی (نایب رئیس) رسیت یافت.)

۵- تقدیم یک فقره نامه
بوسیله آقای دکتر جزایری
نایب رئیس - با اجازه آقایان وارد دستور می شویم ، آقای دکتر جزایری بفرمائید .

دکتر جزایری - یک نامه است که از طرف بیش از هزار نفر از مستخدمین خوب دولت عرض شده است و وضع زندگی خودشان را شرح کرده اند ، همه موافقند که نسبت به بودجه تعدیلی پیدا بشود اما اگر ۴ شاهی بمستخدمین میدهد که اینها زندگیشان تأمین بشود انصافاً بی انصافی است که ۴ شاهی آقایان را هم حذف کنیم اجازه فرمائید که تقدیم مقام محترم ریاست بکنم مسلماً همه آقایان ذی فعم هستند در این جریان .

۶- طرح و تصویب یک فوریت و اصل گزارش کمیسیون دادگستری راجع به عفو و آزادی خلیل ظهماسبی

نایب رئیس - پیشنهادی رسیده است که قرائت میشود توجه بفرمائید . (شرح ذیل قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی امضاء کنندگان زیر است : **کمیسیون گزارش** شماره ۱۸ کمیسیون دادگستری منبری بر قانون عفو استاد خلیل ظهماسبی در دستور امروز بقید یک فوریت مطرح گردد . شوشتری امیر احتشاشی ، دولتشاهی ، اعظم زکانه عمیدی نوری ، موسوی ، ایلخانی زاده افغنی ، شادلو ، مصطفی ذوالفقاری ، پناه ، محسن اکبر ، عباسی ، باقر بوشهری سید مهدی ، (صحیح است) (چند نفر از نمایندگان مخالفی نیست)

نایب رئیس - مخالف هست ؟ (گفته شد خیر) اگر مخالفی نیست دیگر صحبت لازم نیست اول باید رأی گرفته بشود برای اینکه در دستور قرار بگیرد ، یعنی مقدم بر دستور باشد آقایانی که موافقت مقدم نمودند تصویب شد یک فوریت دارد فوریت اولش مطرح است مخالفی نیست ؟

چند نفر از نمایندگان - کسی مخالف نیست ، فوریت او رأی گرفته میشود آقایان موافقت قیام فرمائید (اگر قیام نمودند) تصویب شد اصل گزارش قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد) **گزارش از کمیسیون دادگستری** به مجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری رأی مندرجه

